

לקט ידיעות – ספטמבר 2022

מנהלת התכנית: אל"ם (מיל') עו"ד פנינה שרביט ברוך

רכז התכנית ועורך הלקט: עו"ד אורי בארי

♦ ידיעות מתוך ישראל

♦ ידיעות בינלאומיות שקשורות לישראל

♦ ידיעות בינלאומיות

ידיעות מתוך ישראל

פסיקה

בג"ץ 5403/22 לביא, זכויות אזרח, מינהל תקין ועידוד ההתיישבות נ' ראש הממשלה ב-22 בספטמבר קיבל בג"ץ עתירה שהוגשה כנגד מינוי שופט בית המשפט העליון בדימוס מני מזוז כיו"ר קבוע של הוועדה המייעצת למינויים לתפקידים בכירים, זאת לצורך הליך מינוי הרמטכ"ל.

ע"מ 452/21 התנועה לחופש המידע נ' משרד ראש הממשלה ב-7 בספטמבר דחה בית המשפט העליון ערעור ועתירה במסגרתם התבקש להורות על חשיפת תמלילי ישיבות הממשלה וישיבות ועדות השרים הנוגעים להתמודדות הממשלה עם מגפת הקורונה.

ע"פ 7388/20 עמירם בן אוליאל נ' מדינת ישראל ב-1 בספטמבר דחה בית המשפט העליון ערעור שהגיש עמירם בן אוליאל, אשר הורשע ברצח בני משפחת דוואבשה בחודש יולי 2015, כנגד החלטת בית המשפט המחוזי שקבע שההודאות שנתן אשר ביססו את הרשעתו קבילות.

ערר (י-ם) 20-4484 מאשור נ' מדינת ישראל - רשות האוכלוסין וההגירה

ב-20 בספטמבר [דחה](#) בית הדין לעררים עררים שהגישו פלסטינים קרובי משפחתו של המפגע שביצע את פיגוע הדריסה בטיילת ארמון הנציב בירושלים בו נרצחו ארבעה חיילי צה"ל, כנגד החלטת שר הפנים בדצמבר 2020 שהורה על הפסקת ההליך בעניינם לאיחוד משפחות ורישום ילדים, ובתוך כך על אי הארכת היתר שהיה או רישיון ישיבה ארעי, משיקולי הרתעה.

עדכונים נוספים

ב-5 בספטמבר [פרסם](#) צה"ל את המסקנות הסופיות של תחקיר אירועי הירי שהביאו למות העיתונאית שירין אבו-עאקלה בחודש מאי 2022, במסגרתן נאמר כי לא ניתן לקבוע באופן חד משמעי על ידי מי נורתה, אולם סבירות גבוהה יותר היא כי נפגעה בשוגג מירי צה"ל, שבוצע לעבר מי שזוהו כחמושים פלסטינים. לניתוח מסקנות התחקיר ראו: [עמיחי כהן](#), 19 בספטמבר, [Lawfare](#).

ידיעות בינלאומיות

פלישת רוסיה לאוקראינה

בחודש ספטמבר נערכו משאלי עם במחוזות הכבושים זפוריז'יה, לוהנסק, דונייצק וחרסון במזרח אוקראינה, בסיומם הודיעה רוסיה על רוב של כ-96% תמיכה בסיפוח המחוזות אליה. מדינות רבות כולל [ארצות הברית](#), [האיחוד האירופי](#) ו**ישראל** הודיעו כי הן לא מכירות בתוצאות משאלי העם וכי הם אינם חוקיים ומזויפים. בהמשך לכך, ב-30 בספטמבר [הודיע](#) הנשיא פוטין על סיפוח המחוזות. לניתוח של אי חוקיות הסיפוח ראו: [לורי מאלקסו](#), 3 באוקטובר, [Articles of War](#).

בחודש ספטמבר הגישו מדינות רבות, כולל [ארצות הברית](#), [שוודיה](#), [גרמניה](#), [צרפת](#), [רומניה](#), [פולין](#), [דנמרק](#), [איטליה](#) ו**אירלנד**, בקשות להצטרף להליך התלונה שהגישה אוקראינה כנגד רוסיה בבית הדין הבינלאומי לצדק (ICJ) בשל עיוות המושג רצח עם והטחת האשמות שווא. לניתוח משמעות בקשות ההצטרפות להליך ראו: [מוהיט חוץ/נדאני](#), 17 באוקטובר, [Opinio Juris](#).

ב-22 בספטמבר [נכנסה לתוקף](#) פרישת רוסיה מבית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR).

דיני מלחמה

ב-29 בספטמבר [פרסם](#) משרד ההגנה האמריקאי את הדוח השנתי בדבר נפגעים אזרחיים בפעולות צבאיות לשנת 2021.

משפט בינלאומי פלילי וחקירות על פשעי מלחמה

ב-7 בספטמבר [הודיע](#) בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) על הפסקת ההליכים כנגד אל-תוהאמי מוחמד חאלד, לשעבר מפקד בצבא לוב וראש הסוכנות לביטחון פנים (ISA), עקב מותו. אל-תוהאמי נחשד בביצוע פשעי מלחמה בשנת 2011, אגב פעולות לדיכוי ההפגנות שפרצו ברחבי המדינה.

ב-7 בספטמבר [הודיע](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), כרים חאן, על הצטרפות רשמית של משרד התביעה לצוות בין מדינתי, לצד איטליה, הולנד, בריטניה וספרד, במטרה לסייע בחקירות של פשעים כנגד מהגרים ופליטים בלוב.

ב-21 בספטמבר [פרסמו](#) תובע בית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC), כרים חאן, וסוכנות האיחוד האירופי לשיטוף פעולה במשפט הפלילי (Eurojust), מסמך הנחיות מעשיות לארגוני חברה אזרחית בדבר תיעוד פשעים.

ב-26 בספטמבר [נפתח](#) בבית הדין הפלילי הבינלאומי (ICC) משפטו של מחמת סעיד עבד אלקאני, מפקד בכיר במיליציה המוסלמית סלקה (Seleka). סעיד מואשם בביצוע פשעי מלחמה ופשעים כנגד האנושות בשנת 2013, אגב העימות המזוין בין מיליציות אתניות ברפובליקה המרכז אפריקאית. לניתוח ההאשמות בהקשר של רדיפה על בסיס מגדרי ראו: [אדריאן רינגין](#), 29 בספטמבר, [Opinio Juris](#).

זכויות אדם

ב-14 בספטמבר [קבע](#) בית הדין האירופי לזכויות אדם (ECtHR) כי צרפת הפרה את האמנה כאשר דחתה בקשות לפעול להחזיר למדינה (repatriate) שתי אזרחיות שנשעו בשנת 2014 לסוריה והצטרפו לדאעש, ובמהלך שהותן נולדו להן ילדים, וכעת מוחזקות במחנות מעצר בצפון סוריה המנוהלים על ידי הכוחות הכורדים. בית הדין הורה לצרפת לבחון שוב את הבקשות. 14 בספטמבר, [Reuters](#); 14 בספטמבר, [Guardian](#). לניתוחים של ההחלטה ראו: [פיונאלה אלואין ואן שרבורד](#), 22 בספטמבר, [Just Security](#); [סייפריאן פלוזין](#), 5 באוקטובר, [Lawfare](#); לניתוח ההחלטה בהיבט של סמכות שיפוט אקס-טריטוריאלית ראו: [אניק פיינבורג](#), 14 באוקטובר, [EJIL: Talk!](#).

סייבר, טכנולוגיה ופרטיות

ב-20 בספטמבר קבע בית הדין האירופי לצדק (CJEU) כי הדין המדינתי [בצרפת וגרמניה](#) המאפשר שמירה כללית וחסרת הבחנה של נתוני תקשורת סותר את הדין האירופי. בית הדין קבע כי ניתן לשמור נתוני תקשורת במקרים מסוימים כגון לצורך העמדה לדין בגין עבירות פליליות חמורות או מניעת סיכון ספציפי לביטחון המדינה. 20 בספטמבר, [Reuters](#).

ב-16 בספטמבר [קבע](#) בית משפט פדרלי לערעורים בארצות הברית כי חוק בטקסס המגביל בצורה משמעותית את יכולת הפיקוח של רשתות חברתיות על תכנים שמתפרסמים בפלטפורמה שלהן, ואוסר עליהן, בין היתר, לחסום או להסיר תכנים במקרים רבים, וכן מטיל עליהם חובת נוספות כגון שקיפות ודיווח, חוקתי.

16 בספטמבר, [Reuters](#); 16 בספטמבר, [Washington Post](#).

מדיניות ביטחונית וצעדים ביטחוניים

ב-15 בספטמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2651 (2022) במסגרתה האריכה בשנה את המנדט של צוות החקירה לקידום האחריות לפשעים שבוצעו על ידי דאעש בעיראק (UNITAD).

15 בספטמבר, [הודעת מועצת הביטחון](#).

נשק

ב-9 בספטמבר [הכריזה](#) על עצמה צפון קוריאה באופן רשמי כמדינה בעלת נשק גרעיני.

ענייני הגירה

ב-29 בספטמבר [אימצה](#) מועצת הביטחון של האו"ם את החלטה 2652 (2022) במסגרתה האריכה בשנה את האישור שניתן למדינות לערוך בדיקה לכלי שיט מול חופי לוב שיש בסיס סביר להניח כי משמשים להברחת מהגרים או סחר בבני אדם.

29 בספטמבר, [הודעת מועצת הביטחון](#).

שינויי אקלים

ב-23 בספטמבר [קבעה](#) הוועדה לזכויות אדם של האו"ם כי אוסטרליה הפרה את האמנה הבינלאומית בדבר זכויות אזרחיות ומדיניות (ICCPR), כאשר כשלה מלספק הגנה נאותה לתושבי איי טורס הילידים מפני ההשפעות השליליות של שינויי אקלים.

23 בספטמבר, [הודעת האו"ם](#); 23 בספטמבר, [Reuters](#). לניתוחים של ההחלטה ודיון בחשיבותה ראו: [כריסטינה וויגט](#), 26 בספטמבר, [EJIL:Talk!](#); [מוניקה פריה-טינטה](#), 27 בספטמבר, [EJIL:Talk!](#).

ב-13 בספטמבר [התקבל](#) באוסטרליה חוק אקלים מקיף הכולל, בין היתר, יעד של אפס פליטות גזי חממה עד שנת 2050.

8 בספטמבר, [Reuters](#).

התפתחויות מדיניות

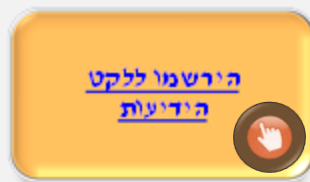
ב-5 בספטמבר נערך משאל עם בציילה בסיומו נדחה ברוב גדול אימוץ של חוקה חדשה ופרוגרסיבית במדינה.

ב-5 בספטמבר דחה בית המשפט העליון של קניה עתירות שהוגשו כנגד מינוי ויליאם רוטו לנשיא המדינה, זאת לאחר זכייתו בבחירות שנערכו בחודש אוגוסט 2022.
5 בספטמבר, Washington Post.

ב-15 בספטמבר אימץ הפרלמנט האירופי דוח במסגרתו נקבע כי הונגריה אינה יכולה להיחשב עוד כדמוקרטיה מלאה, וכי המצב במדינה התדרדר לכדי משטר היברידי של אוטוקרטיית בחירות (electoral autocracy).
15 בספטמבר, Guardian.

ב-22 בספטמבר קבע בית הדין האפריקאי לזכויות אדם (AfCHPR) כי שמונה מדינות באפריקה לא הפרו את הזכות להגדרה עצמית של העם הסהרווי בסהרה המערבית, כאשר לא הציבו את סיום השליטה של מרוקו בשטח כתנאי לחזרתה לאיחוד האפריקאי בשנת 2017.
22 בספטמבר, תקציר ההחלטה; לניתוח ההחלטה ראו: הלן טיגרוודג'ה, 13 באוקטובר, EJIL:Talk!.

לקט הידיעות "משפט וביטחון לאומי" מתפרסם אחת לחודש. צפו בלקטי הידיעות הקודמים.

*אם נתקלתם בבעיה בהרשמה, ניתן להירשם על ידי שליחת שם מלא וכתובת דוא"ל ל- orib@inss.org.il

ניתן למצוא אותנו ב:

© 2017 כל הזכויות שמורות